

Kansalliset OA -linjaukset

Annikki Roos

Helsingin yliopiston kirjasto 12.11.2013

annikki.roos@helsinki.fi

TTA –tiedon saatavuus työryhmä

- Sami Borg (UNIFI)
- Pirjo-Leena Forsström (CSC)
- Juha Haataja (OKM)
- Jyrki Ilva (Kansalliskirjasto)
- Leena Jukka (CSC, sihteeri)
- Anne Kauhanen-Simanainen (VM)
- Soile Ollila (Tekes)
- Maria Rehbinder (Aalto)
- Annikki Roos (Helsingin yliopisto, HULib, puheenjohtaja)
- Sirpa Thessler (Lynet)
- Jarmo Wahlfors (Suomen Akatemia)

SYN : alatyöryhmä

- Sami Borg
- Jyrki Ilva
- Johanna Lilja (TSV)
- Pekka Olsbo (Jyväskylän yliopisto)
- Annikki Roos (puheenjohtaja)
- Tomi Rosti (UEF)
- Liisa Siipilehto (HULib, sihteeri)
- Toma Susi (Aalto yliopisto)
- Sirpa Thessler (Lynet)

Tavoitteet

- Open Science
- Näkyvyys, vaikuttavuus
- Hyvä laatu
- Taloudellisuus, tehokkuus
- Tasapuolisuus

Keinot

- Tahtotila -> linjaukset
- Linjausten toteutumista tukeva infrastuktuuri ja palvelut
- Kannustimet ja tuki
- Seuranta

Tavoitetila ja tarkennukset

- Tutkimusdata ja -julkaisut ovat avoimesti saatavilla tietoverkoissa avoimen rajapinnan kautta seuraavin tarkennuksin
  - Suomalaisen tutkimusjärjestelmän kaikki toimijat jakavat tieteelliset julkaisut ja tutkimusdatan avoimesti tietoverkossa
  - Avoimuus toteutetaan tutkimuseettisiä periaatteita noudattaen ja oikeudellista toimintaympäristöä kunnioittaen. Tutkimusdatan avoimuuteen pyritään aina, kun se on lainsäädännön ja sopimusten puolesta mahdollista
  - Tutkimusdatan ja -julkaisujen jatkokäyttöä ei rajoiteta tarpeettomasti ja niiden käyttöehdot tuodaan selkeästi esille. Noudatetaan yleisiä, standardimuotoisia lisenssejä

Toimenpiteet

1. Ministeriöt huolehtivat siitä, että oman hallinnonalan tutkimusrahoittajilla ja –organisaatioilla on tutkimustiedon avoimuutta edistävä poliittinen linjaus/kannanotto
2. Vastuutetaan, tuetaan ja kannustetaan tutkimusjärjestelmän toimijoita
  - A. Ministeriöt huomioivat avoimuuden asettaessaan tulostavoitteita ja allokoidessaan resursseja .
3. Kehitetään tiedon saatavuutta edistäviä ja avoimuutta tukevia palveluja
  - A. Kansallisen tietoinfrastruktuurin palveluvalikoiman tulee rakentua kestäväälle pohjalle ja sen tulee tarjota palveluita datan, menetelmien ja julkaisujen tallentamiseen, hakemiseen ja säilyttämiseen. Infrastruktuurien yhteentoimivuudesta on huolehdittava silloinkin kun aineistoja tai menetelmiä ei voida avata vapaasti käytettäväksi
  - B. Palveluita suunnitellaan kokonaisvaltaisesti yhteistyössä. Julkaisujen, datan ja menetelmien sekä niitä koskevan metatiedon välittämiseen tulee toteuttaa avoimia rajapintoja, jotka mahdollistavat esim. tekstin ja datan louhinnan

Toimenpiteet (jatkoa)

4. Kehitetään tiedon saatavuutta edistäviä toimintatapoja ja käytäntöjä
  - A. Julkaisujen ja datan kuvailussa ja säilyttämisessä noudatetaan mahdollisuuksien mukaan kansainvälisiä ja kansallisia avoimia standardeja, jotka mahdollistavat eri organisaatioiden tuottaman tiedon yhdistämisen ja jatkokäytön.
5. Edistetään tekijänoikeuslainsäädännön muuttamista
6. Seurataan tiedon saatavuuden lisääntymistä ja sen vaikutusta suomalaisen tutkimuksen näkyvyyden paranemiseen
  - A. OKM vastuuuttaa tutkimusjulkaisujen, datan ja menetelmien saatavuuden ja avoimuuden seurannan sovittavin mittarein (esim. OECD:n Open Governmental Data) sekä asettaa oleelliset mittarit korkeakouluista kerättävien indikaattoritietojen osaksi.
7. Tehdään tiedon saatavuutta edistävää kansainvälistä yhteistyötä

Kansalliset OA -linjaukset

- Annikki Roos
- Helsingin yliopiston kirjasto
12.11.2013
- annikki.roos@helsinki.fi